

آینه‌های رضوان

گزیده بهشتین غزل‌های معاصر رضوی

(از سال ۱۳۵۸ - ۱۳۹۸)

بازتاب ادبیات معاصر در باره

(بازتاب حدیث سلسله الذهب در شعر امروز)

به کوشش:

مصطفی جلیلیان مصلحی

سرشناسه

: جلیلیان مصلحی، مصطفی، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدیدآور

: آیین‌های رضوان گزیده بهترین غزل‌های معاصر رضوی (از سال ۱۳۵۸ - ۱۳۹۸) با دیباچه‌ای درباره

(بازتاب حدیث سلسله‌الذهب در شعر امروز)/ به کوشش مصطفی جلیلیان مصلحی.

: مشخصات نشر مشهد: بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا علیه‌السلام، ۱۳۹۹.

: مشخصات ظاهری

: ۳۲۲ ص: ۱۴×۲۱ س.م

: شابک

: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۴۷۰-۵-۶

: وضعیت فهرست‌نویسی

: فیبا

: موضوع

: شعر فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها

: موضوع

: 20th century -- Collections -- Persian poetry

: موضوع

: احادیث خاص (سلسله‌الذهب)

: موضوع

: Hadiths, Special (Selselatuledhahab)*

: موضوع

: شعر مذهبی فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها

: موضوع

: 20th century -- Collections -- Religious poetry, Persian

: شناسه افزوده

: بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا علیه‌السلام

: رد‌مبندی کنگره

: PIR ۴۱۹۰

: رد‌مبندی دیویی

: ۸۱۱/۶۲۰۸

: شماره کتابشناسی ملی

: ۷۵۱۷۶۷۷

: وضعیت رکورد

: فیبا

آیین‌های رضوان

گزیده بهترین غزل‌های معاصر رضوی (از سال ۱۳۵۸ - ۱۳۹۸)

با دیباچه‌ای درباره بازتاب حدیث سلسله‌الذهب در شعر امروز

به کوشش: مصطفی جلیلیان مصلحی

حروف‌نگار: منصوره رئوف سقائی

طرح جلد: رضا نبی‌زاده

صفحه‌آرا: فهیمه ناجی

چاپ اول/ ۱۴۰۰

۵۰۰ نسخه/ رقعی

چاپ: من چاپ

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۴۷۰-۵-۶

کلیه حقوق مادی و معنوی برای ناشر محفوظ است.

مشهد مقدس: بلوار شهید کامیاب - کامیاب ۳۴ - پلاک ۳ - ساختمان امام رضا علیه‌السلام

تلفن: ۰۵۱۳۲۲۸۳۰۴۴-۴۹

آدرس الکترونیک: www.shamstoos.ir

فهرست

۲۱.....	پیشگفتار.....
۲۷.....	دیباچه.....
۴۸.....	درباره‌ی این مجموعه.....
۴۹.....	مرتضی آخرتی - کاشمیر
۴۹.....	تاک‌های شرمنده.....
۵۱.....	حسین آذری - مشهد
۵۱.....	بهشت فرشتگان.....
۵۲.....	زهراسادات آقامیری - قم
۵۲.....	دشت جبین.....
۵۳.....	فاطمه آل طاهر - خمین
۵۳.....	به نام دوست.....
۵۵.....	حسین ابراهیمی - مشهد
۵۵.....	قصه‌ی هدهد و سلیمان.....
۵۷.....	محمدحسن ابراهیمی - سیرجان
۵۷.....	سهم خواهش.....
۵۸.....	مجتبی ابوالقاسمی (رهگذر) - مشهد
۵۸.....	هشتمین غزل.....
۶۰.....	سید محمدحسین ابوترابی - قزوین
۶۰.....	فیروزه.....
۶۱.....	طعم زیارت.....

- جواد بنی‌اسدی - مشهد
 ۱۱۲..... رمز استجابت
 افسون به‌نژاد - اردبیل
 ۱۱۳..... ضامن آهو شدنم باش
 الهه بیات‌مختاری - مشهد
 ۱۱۴..... دیباجه‌ی مضمون
 محمد پروانه محولاتی - نیشابور
 ۱۱۶..... پروانه‌ی شهید
 بهزاد پور حاجیان - مشهد
 ۱۱۸..... سماع آخرین
 فاطمه تفقیدی - مشهد
 ۱۱۹..... مولای فروردین
 طیب‌السادات ثابت - مشهد
 ۱۲۱..... بوی نور
 سید محمدامین جعفری - شیراز
 ۱۲۲..... رویای ناتمام
 سارا جلوداریان - کاشان
 ۱۲۳..... بغض
 ابوالقاسم جلیلیان مصلحی - مشهد
 ۱۲۵..... خانه‌ی امید
 مصطفی جلیلیان مصلحی - مشهد
 ۱۲۷..... رواق ایمان
 مهدی جهاندار - اصفهان
 ۱۲۹..... صبح
 پیام جهانگیری - اردبیل
 ۱۳۰..... آفتاب مشرقی
 حبیب‌الله چایچیان (حسان) - تبریز
 ۱۳۱..... رأفت

۱۳۳	مهدی چناری - مشهد بهار
۱۳۴	علی حاتمی چراغ
۱۳۵	ناصر حامدی - کرمان خورشید کمان ابرو
۱۳۷	خوشا نماز
۱۳۸	عباس حسین پور - جیرفت خانه های امید
۱۳۹	سید محمد حسینی پنجره فولاد
۱۴۱	سیده تکتم حسینی ضریح عشق
۱۴۳	علی رضا حکمتی - نور بوی مهربانی
۱۴۴	مرتضی حیدری آل کثیر - شوش نیلوفر کلام
۱۴۵	پله ی هشتم
۱۴۷	فرشته خدا بنده - تربت حیدریه بیت آخر
۱۴۹	محمد علی خطیبی (نوید) - مشهد ضامن آهو
۱۵۱	نوشین داودی - مشهد صفای دیدار
۱۵۲	غربت دائم
۱۵۴	منیژه درتومیان - مشهد حضرت عشق

ایمان مرضعی - مشهد

- ۲۸۴.....نرسیدن
- نغمه مستشار نظامی - گوهر دشت
- ۲۸۵.....زخم پنهان
- ۲۸۷.....کوبه‌ی آخر
- شیما مظهری صفات - کرمان
- ۲۸۸.....آستان تو
- ۲۹۰.....ناگاه دیدمت
- اصغر معاذی - شهرری
- ۲۹۲.....کیوتر غزل
- هادی منوری - مشهد
- ۲۹۳.....کوچه‌های غربی
- سیده فاطمه موسوی - قم
- ۲۹۴.....خورشید ضریح
- کبری موسوی قهفرخی - شهرکرد
- ۲۹۵.....از دور دست فاصله‌ها
- سید رضا مؤید - مشهد
- ۲۹۷.....دیدم همه جا
- عالیه مهرابی - یزد
- ۲۹۹.....لهجهِی فرشته
- ۳۰۰.....تعبیر «ابن سیرین»
- زینب مهرانی
- ۳۰۲.....باغ دخیل
- مهدی مهرزاده - یزد
- ۳۰۴.....نذر
- سودابه مهبجی - تهران
- ۳۰۵.....مثل معجزه

امان‌الله میرزایی - مشهد

۳۰۷..... سنگ صبور

محمدسعید میرزایی - کرمانشاه

۳۰۸..... ردّ پای آهوان

فاطمه ناظری - کرمانشاه

۳۱۰..... دستگیر

فاطمه نانی‌زاد - تهران

۳۱۱..... نفحه

سید هادی نژادهاشمی - سبزوار

۳۱۳..... لحن انگور

مجتبی نظام‌آبادی - بردسکن

۳۱۴..... روشنای نظر

۳۱۶..... امام رضا علیه السلام

فاطمه نواب‌فر - اصفهان

۳۱۸..... زیارت

محمد نیک خورمیزی - مشهد

۳۱۹..... شکرانه

رضا نیکوکار - رشت

۳۲۱..... فکر باران

مهدی هوازاده - شهرکرد

۳۲۲..... آرامش

فرزانه یزدان‌شناس - شیراز

۳۲۳..... شانه‌های پنجره

مهتاب یغما - نیشابور

۳۲۴..... خاک آستان

۳۲۵..... منابع

پیشگفتار

در میان قالب های سنتی (کلاسیک) شعر فارسی، غزل و قصیده، قالب‌هایی هستند که بر اساس محتوا و درون‌مایه، نام‌گذاری شده‌اند و دیگر قالب‌های شعری را شکل (فرم)، سبب نام‌گذاری شده است، مانند رباعی، دوبیتی، ترکیب‌بند ترجیع‌بند، مثنوی و مستزاد.

غزل، هم به اعتبار تنوع موسیقایی (وزن) و هم به اعتبار تنوع موضوع و مضمون، بیش از سروده‌های دیگر، اقبال و استقبال شاعران در عصر ما را برانگیخته است. همین است که غزل را قالب غالب و لنگرگاه شعر روزگار و زمانه انقلاب اسلامی می‌توان نامید.

در این میان، غزل رضوی بیش از غزل‌های دینی و آیینی دیگر، چه به لحاظ کمی و چه کیفی، شکوفایی، فراگیری و فرازمندی یافته است. شاید بتوان دلایل زیر را برای این ویژگی برشمرد:

۱- حرم و بارگاه شکوهمند رضوی در ایران که ملجأ و پناه جان‌ها و قلب‌هاست و سفر مداوم مردم و حضور مستمر شاعران در روضه‌ی رضوی، برانگیزاننده و شعرآفرین و خواستگاه سروده‌های عاطفی می‌شود و غزل بیش از هر قالب دیگر، ظرف بیان عواطف و احساسات و اراده‌هاست.

۲- گره‌خوردگی و امتزاج مذهب و ملیت، از ره‌آورده‌های عظیم حضور حضرت رضا (علیه السلام) در ایران است؛ هرچند امام (علیه السلام) فراتر از مرزهای جغرافیایی

و بقیع نیز نام «رضا علیّه السلام» حسن ختام است، در نتیجه، همه‌ی معصومان علیهم السلام حسن مطلع‌اند و امام رضا علیّه السلام حسن مقطع، و چنین است که برخی شاعران در محضر دیگر ائمه علیهم السلام نیز برای حضرت رضا علیّه السلام شعر می‌گویند.

۷- تنها دعبل خزاعی نبود که در قبال قصیده‌اش، نواخت بدره‌ی سکه و پیراهن یافت و صله‌ی امام رضا علیّه السلام او را از خراسان تا قم و شوش، آن همه عزیز و مکرم داشت؛ هر شاعری برای امام رئوف علیّه السلام شعری سرود و صله‌ی بلافاصله دریافت کرد، هرچه خواست یافت، و شیرین‌تر آنکه پس از آن سروده، شعرش نیز رسایی و زایایی و والایی بیشتر یافت؛ گویا هر کس ادراک ساحت رضوی کرده باشد و شعری سروده باشد، دفتر شعرش شوکت و شکوه و تشخص می‌یابد. شاعران آستان شعر آفرین رضوی، با شعر رضوی شناسنامه می‌گیرند و هویت شاعر آیینی می‌یابند. پس هر آن کس برای رضای خدا «رصاصتا» شود، دو صله می‌یابد؛ نخست باروری شعر است، و دوم حاجت‌روایی و خواسته‌یابی.

و این دفتر شعر، روایت و ترجمان شعر رضوی شاعرانی است که خواستگاه و خاستگاه وجودیشان عشق است و ارادت و دردمندی و درک‌مندی به ساحت نورانی رضوی.

این سروده‌ها، روایت و حکایت قلب‌هایی عارف و عاشق است که می‌گویند:

من زیارت‌نامه‌ی رگ‌های مظلوم توام

شیعه‌ام کن بر ولایت ای امام هشتمین!

(بهزاد پورحاجیان، ص ۹۶)

و بر این باورند که تنفس در بارگاه رضوی، ریه‌های روح را وسعت و صفا می‌بخشد و بر هرچه غم و اندوه و حرمان است، خط می‌کشد:

در بارگاهت آمدم و خیره می‌شوم

در تاروپودِ خواهش سبز دخیل‌ها!